



Szabadszemes jelenségek

Heliákus kelések

A Meteor nyári összevont számában tettünk közzé egy felhívást, mely néhány fényes csillag heliákus felkelésének megfigyelését célozta meg. Annak ellenére, hogy a program teljesen új volt — vagy talán éppen ezért — csak hárman vettek részt benne, mégis érdekes eredmények születtek. Keszthelyi Sándor, Presits Péter és Sági Csaba követték nyomon a meghirdetett objektumok előbukkanását a hajnali pirkadatban.

A heliákus felkelés időpontjának meghatározásához negatív észlelések is szükségesek, hiszen az időintervallumnak mindkét határát meg kell húzni. Ilyen adatokat azonban csak Keszthelyi küldött — kérjük, a jövőben erre a területre is figyeljen minden észlelő! A megfigyelések eredményeit a táblázatok mutatják: Bal oldalon a kérdéses objektum első megpillantásának napját tüntettük fel. Az adatok meglepően jól egyeznek, bár ebben valószínűleg az időjárás is jelentősen közrejátszott.

	Ksz	Sac	Prp	Ksz	Sac	Prp
Orion öve	aug 8.	-	-	14	-	-
Rigel	júl.29.	júl.29.	-	24	17	-
Procyon	aug.21.	-	aug.21.	80	-	35
Szíriusz	aug.21.	aug.23.	aug.21.	8	27	9

A táblázat jobb oldali része azt kívánja reprezentálni, hogy milyen közel történt a megfigyelés a valódi heliákus keléshez. Itt a csillag hajnali láthatóságának időtartama van feltüntetve percekben -- minél kisebb az érték, annál közelebb vagyunk a heliákus kelés valódi időpontjához. Ez a Szíriusz esetében a legjobb, a csillag mindössze 8-9 percig volt megfigyelhető augusztus 21-én hajnalban! Az észlelések alapján a kérdéses objektumok heliákus kelésének időpontjai az alábbi intervallumokba esnek: Ori öve: ?-aug. 8., Rigel: ?-júl. 29., Procyon: aug. 8-21., Szíriusz: aug. 8-21. Az időtartamok sajnos túl nagyok a pontos kelés meghatározásához, reméljük, 1993 nyarán tovább finomíthatjuk majd őket.

KERESZTURI ÁKOS

Programajánlat

Az MCSE-ügyeket keddenként tartjuk, a BME "R" Klubjában (Budapest, XI. ker., Műgyetem rakpart 9.), 18-21 óra között.

VÁLTOZÓS TALÁLKOZÓ Baján! Április 24-én az MCSE Változócsillag Szakcsoportja és az IAPPP Magyar Szárnya közös találkozót tart Ba-

ján, a Tóth Kálmán utcai régi csillagvizsgálóban, de. 11 órától. További információkat következő számbunkban közlünk.

NYÁRI RÁKTANYAI TÁBOROK. Ifjúsági táborunkat július 9-16. között tartjuk; a Meteor '93 észlelőtábort pedig július 16-23. között. Jelentkezéseket már most elfogadunk az MCSE címen! (1461 Bp., Pf. 219.)